

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/41954 GK III

Sayı : E-75833232-610-2958656
Konu : Soru Önergeleri

GÜNLÜDÜR
12/10/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 08.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.0789210 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Zonguldak Milletvekili Sayın Ünal DEMİRTAŞ tarafından
tevcih edilen, 7/41954 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 8C3175A2-F269-4FA2-8C3F-2962F58D08C5 Belge Doğrulama Adresi: <https://e-belge.sanayi.gov.tr/>

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu 2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon : 03122015428

Bilgi İçin: Cüneyt OLGAC Memur

Faks:.

e-posta: cuneyt.olgac@sanayi.gov.tr

Kep: sanayiveteknolojibakanligi.strateji@hs01.kep.tr

İnternet adresi: www.sanayi.gov.tr

ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ÜNAL DEMİRTAŞ'IN

7/41954 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Filyos Vadisi Projesi, yapımı 40 yıl öncesine dayanan bir projedir. Bu proje Zonguldak'ın ekonomisine ve kalkınmasına büyük bir katkı sunacak olmasının yanı sıra, Türkiye'nin ekonomisine de büyük ve önemli etkiler yaratacak milli bir projedir. Proje tamamlandığında ileri teknolojiye dayalı, katma değeri yüksek ve ihraç edilebilir malların üretilmesi planlanmaktadır

Filyos Vadisi Projesi'nin iki temel ayağı bulunmaktadır. Bunlardan biri Filyos Endüstri Bölgesi'dir. Zonguldak/Çaycuma İlçesi'ndeki Filyos Beldesi'nde 1 Haziran 2015 tarihinde 1900 hektarlık alan Endüstri Bölgesi olarak ilan edilmiştir. İlan edilen bu Endüstri Bölgesi'ne yönetici şirket olarak yetkilendirilmek için (9763 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'ne göre) 22 Mart 2019 tarihinde kurulan Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi, 28 Mart 2019 tarihli yazısı ile başvuruda bulunmuştur. Bakanlığınız tarafından da 17.06.2019 tarihli ve 69998 sayılı Bakan Oluru ile Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi, Filyos Endüstri Bölgesinin yönetilmesi ve işletilmesinden sorumlu Yönetici Şirket olarak atanmıştır.

Filyos Vadisi Projesi'nin bir diğer önemli ayağı ise Filyos Limanı Projesidir. Filyos Limanı Projesi de, hem Zonguldak'a hem de Türkiye'ye önemli katkılar sunacak bir yatırımdır. 11 Kasım 2020 tarihinde, TBMM Plan Bütçe Komisyonu'nda, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Karadeniz'de çıkarılması planlanan doğalgaz ile ilgili olarak "Filyos, orada özellikle liman hizmetleri ve yanındaki özel endüstri bölgesinden dolayı ilerde yıldızı parlayacak bir köşemiz. Yani Zonguldak bundan sonra sadece bir kömür madencilik şehri değil yine yerin altından çıkan bir başka kaynakla da yıldızı bir kez daha parlayacak bir şehrimiz. Filyos da bizim için önemli bir lojistik merkezi, orayı kullanıyoruz, yıllar yılı sürecek...." sözleri ile Filyos Limanı'nın önemini çok net bir şekilde ifade etmiştir. Yine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez tarafından verilen cevaba göre; Karadeniz'de keşfedilen doğal gazın Filyos Limanı'ndan ulusal iletim ağına verilmesi planlanmaktadır.

Filyos Vadisi Projesi kapsamında yapılan Filyos Endüstri Bölgesi ve Filyos Limanı; tüm Türkiye'ye hizmet sağlayacak çok önemli projelerdir. Filyos Limanı avantajlı bir coğrafi konumdadır. Başka limanlara göre çok daha ileri düzeyde olanaklara sahip olacağı ifade edilmektedir. Bu özellikleri ile Filyos Limanı Türkiye'nin 3 büyük limanından biri olacaktır. Filyos Endüstri Bölgesi de limana yakın konumu, büyüklüğü ve ulaşım avantajları ile öne çıkmaktadır. Ancak tüm bunlara rağmen yapılan bazı açıklamalarda Filyos Vadisi Projesi'nin talep görmeyen bir proje olduğu söylenmiştir.

28 Mart 2019'da Zonguldak'ta yapılan Tosyalı Holding yatırım tanıtım toplantısında Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Haşan Büyükdede; "Fuat bey ile beraber 5 ay kadar oldu. Kendilerine buraları tanıtip takdim ettiğimizde o gün beğenilerini sunmuştu. Bugün gelip burada sunum noktasına gelmiş olmaktan dolayı bakanlığımız olarak teşekkürlerimi bir kere daha sunmak istiyorum. Tosyalı grubunun bu ilk yatırım hamlesi inanıyoruz ki kendileriyle yaptığımız uzun süreli görüşmelerde bu bölgede

kendilerini aynı zamanda her endüstri bölgesi hukukuna göre de yönetici şirket ile de donatmak istiyoruz” şeklinde konuşmuştur.

3 Aralık 2020 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakanı olarak sizin yaptığınız açıklamada ise; “Bölgenin, “endüstri bölgesi” ilan edildiği 2015'ten itibaren mevcut yönetici şirket haricinde hiçbir firma, Filyos Endüstri Bölgesi'nin yönetimine talip olmamıştır. Bölgenin tanıtımı için yapılan çalışmalara rağmen Filyos, yatırımcıların ilgisini çekmemiştir” denilmiş aynı açıklamada “Milletimiz çok iyi bilsin ki Türkiye'nin cari açığını düşürecek yatırımların önünü açmak yerine, bunları boğmaya kalkanlara karşı hiçbir yatırımcımızı yedirmeyiz. Yatırım düşmanı bu zihniyetle her alanda mücadele edecek, katma değer ve istihdam üretecek, ülkemizi hak ettiği seviyelere çıkaracağız” ifadelerine de yer verilmiştir.

11 Aralık 2020 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda Bakanlığınızın bütçe görüşmeleri sırasında yaptığınız konuşmada da “Kimse kusura bakmasın, biz yatırımcımızı kimseye yedirmeyiz” dediniz.

Kamuoyuna yansıyan gerek sizin, gerekse Bakan Yardımcınızın açıklamaları ile Filyos Endüstri Bölgesi'ne yönetici şirket olarak atanan Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi'nin, karşılıksız bir şekilde ve bir lütuf olarak bu yatırımların içinde bulunduğu algısı yaratılmaya çalışılmaktadır. Oysa Filyos Endüstri Bölgesi ve Filyos Limanı'ndan oluşan Filyos Vadisi Projesi, konum, lojistik merkez, ulaşımda sahip olunan kolaylıklar gibi pek çok sebeple, çok sayıda şirket açısından cazip bir yatırım alanıdır.

Ayrıca, ülkemizin dört bir yanında küçük ya da büyük yatırımlar yapan, ülkemizin ekonomisine katkı sunarak, katma değer ve istihdam yaratan her yatırımcı, her sanayici bizler için son derece önemli ve değerlidir. Kimsenin de “yatırımcıyı yemek” gibi bir amacının olduğunu düşünmemekteyiz.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı olarak birincil göreviniz, 83 milyonun vergileri ile oluşan kamu kaynaklarını etkin, verimli bir şekilde kullanmak ve kamunun üstün yararını gözetmek, kamu kaynaklarının kullanılacağı her bir kuruşun hesabını verecek şeffaflık anlayışı ile hareket etmektir.

Bu çerçevede;

Soru 1- 28.03.2019 tarihinde, kurulduktan 6 gün sonra yönetici şirket olarak Bakanlığınıza talepte bulunan ve başvurudan 2.5 ay sonra 17.06.2019 tarihli ve 69998 sayılı “Bakan Oluru” ile endüstri bölgesi yönetici şirketi olan, Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi, hangi kriterler gözetilerek yönetici şirket olarak atanmıştır? Ülkemizde bu koşulları yerine getirecek başka şirketler yok mudur?

Soru 2- Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi'nin, Filyos Endüstri Bölgesi'ne yönetici şirket olarak atanmasının, Fuat Tosyalı'nın aynı zamanda Varlık Fonu Yönetim Kurulu Üyesi olması ile ilgisi var mıdır?

Soru 3- Bakanlığınız ile Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi arasında, Filyos Endüstri Bölgesi yönetimi ile ilgili olarak bir sözleşme yapılmış mıdır? Sözleşme yapıldıysa, hangi tarihte yapılmıştır?

Soru 4- Eğer Bakanlığınız ile Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi arasında bir sözleşme yapıldıysa, bu sözleşmeye göre; Filyos Endüstri Bölgesi'nde, Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi'ne yatırım için ön yer tahsisi yapılmış mıdır? Ön yer tahsisi yapıldıysa, kaç dönüm yer tahsis edilmiştir? Tahsis edilen bu yerde Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi, hangi sektörde yatırım yapacaktır? Bu yatırım orta ve yüksek teknoloji gerektiren bir yatırım mıdır?

Soru 5- Bakanlığınız ile Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi arasında, Filyos Endüstri Bölgesi yönetimi ile ilgili olarak bir sözleşme yapılarak, bu sözleşme kapsamında Filyos Endüstri Bölgesi'nde, Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi'ne ön yer tahsisi yapıldıysa, bu ön yer tahsisi karşılığı olarak yönetici şirketin, Bakanlığınıza karşı mali yükümlülükleri ve diğer yönlerden yükümlülükleri var mıdır? Eğer mali yükümlülük varsa, ne kadar bir mali yükümlülüğü vardır? Mali yükümlülük dışında başka yükümlülükleri varsa bu yükümlülükler nelerdir?

Soru 6- Filyos Limanı üst yapı ve liman işletmeciliği, özel sektör tarafından mı, yoksa kamu tarafından mı yapılacaktır?

Soru 7- Filyos Limanı "üst yapı ve liman işletmeciliği" özel sektör tarafından yürütülecekse bununla ilgili olarak ihale yapılacak mıdır? İhale yapılacaksa ne zaman yapılacaktır? Yapılacak ihale, açık ihale usulü, belli istekliler arasında kapalı teklif usulü, pazarlık usulü ya da kapalı teklif yöntemlerinden hangisi ile yapılacaktır?

Soru 8- Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Şirket belirlenmesinde olduğu gibi, Filyos Limanı'nın üst yapı ve liman işletmesi de, ihalesiz bir şekilde Tosyalı Holding'e mi verilecektir?

CEVAPLAR

Cevap 1-2-3-4-5- 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu ve Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği çerçevesinde, yeni kurulan Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici Anonim Şirketi; Filyos Endüstri Bölgesinin yönetilmesi ve işletilmesinden sorumlu "Yönetici Şirketi" olarak belirlenmiştir.

Endüstri Bölgelerinde işletme müdürlüklerinin yerine yeni ve profesyonel bir yönetim tarzının geliştirilmesi amacıyla "Yönetici Şirket" modeli geliştirilmiştir. Yönetici Şirketi kavramı 01/07/2017 tarihli ve 30111 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sanayinin Geliştirilmesi ve Üretimin Desteklenmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu'nda değişiklikler yapılmıştır.

Bu kapsamda; 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu'na 01/07/2017 tarihindeki değişikliklerle eklenen Geçici Madde 4'de yer alan *"Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilan edilen endüstri bölgeleri, en geç bir yıl içinde bu Kanun hükümlerine uygun hâle getirilir. Mevcut*

endüstri bölgelerinin işletme müdürlükleri yönetici şirketin kurulduğu tarihe kadar görevlerini sürdürürler.” hükmü gereği Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası bünyesinde kurulan Filyos Endüstri Bölgesi (EB) İşletme Müdürlüğünün görevi sona ermiş olup, Filyos EB’nin yönetilmesi ve işletilmesinden sorumlu yönetici şirketin belirlenmesi gerekmektedir.

Kanun değişikliğinin yayımlandığı 01/07/2017 tarihinden sonra yalnızca yeni kurulan Tosyalı Filyos Endüstri Bölgesi Yönetici A.Ş.’nin 28/03/2019 tarihli yazısı ile şirketlerinin Filyos Endüstri Bölgesinin yönetici şirketi olarak yetkilendirilmesi talep edilmiştir.

Yönetici Şirket belirleme işlemi, Endüstri Bölgeleri Kanununun 4/D maddesinde yer alan ve aşağıda belirtilen esaslar çerçevesinde yapılmıştır. Buna göre;

“Yönetici şirket

MADDE 4/D-

Bölgenin yönetimi ve işletmesinden sorumlu yönetici şirkete, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı odalar, yerel yönetimler, bankalar ve finans kurumları, bölgede sınai faaliyet yürüten yerli ve yabancı özel hukuk tüzel kişileri, konuyla ilgili vakıf, kooperatif ve dernekler, ilgili kamu kuruluşları ve ihracatçı birlikleri kurucu ya da sonradan ortak olabilirler. Yabancı özel hukuk tüzel kişileri 5/6/2003 tarihli ve 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yönetici şirkete iştirak edebilir.

Kurum ve kuruluşlardan gelen taleplerde başvuru sahibi tarafından; Bakanlıkça resen yapılan çalışmalarda ise endüstri bölgesinin kurulacağı il sınırları içindeki varsa sanayi odaları, yoksa ticaret ve sanayi odası tarafından yönetici şirket kurulur.

Bölgedeki yönetici şirketin faaliyet ve uygulamaları Bakanlık tarafından denetlenir. Bakanlık, bölgede bu Kanunda belirtilen amacın dışında faaliyet gösteren yönetici şirketi uyarır ve belirli bir süre vererek amacına uygun faaliyette bulunulmasını ister. Bu sürenin sonunda, yönetici şirketin amacı doğrultusunda faaliyet göstermediğinin tespit edilmesi durumunda, Bakanlık görevli mahkemeye başvurarak mevcut yönetici şirketin yönetim kurulu üyelerinin görevlerinin sona erdirilmesini, şirketin yönetimi için kayyım tayin edilmesini ve yönetici şirketin tasfiyesini ister. Mahkemece yönetici şirketin tasfiyesine karar verilmesi hâlinde, şirket ve yöneticilerin hak ve yükümlülükleri ile sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla yeni bir yönetici şirket kurulur.

Bölgenin yönetilmesi ve işletilmesinden kaynaklanan giderler, bölge faaliyete geçene kadar kurucu ortakların yönetici şirkete taahhüt ettikleri sermaye payları ve bölgenin faaliyete geçmesini takiben yatırımcılardan alınacak katılım payları ile karşılanır.

Katılım payları yönetmelikle belirlenen esaslar çerçevesinde yönetici şirket tarafından belirlenir ve Bakanlıkça onaylanır. Bakanlık, gerekli görmesi hâlinde endüstri bölgelerindeki katılım payı üst limitlerini belirlemeye yetkilidir.

Altyapıya yönelik giderlerin yönetici şirket tarafından karşılandığı endüstri bölgelerindeki, imar plânı ve parselasyon plânları ve değişiklikleri ile alt yapı ile ilgili etüd, harita, plân ve projeler yönetici şirketçe hazırlanır ve Bakanlık tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.

Yönetici şirket, kendisine ve bölge içerisinde yer alan yatırımcıların faaliyetlerine ilişkin verileri Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

Yönetici şirket, her yılın sonunda kendisinin ve bölge içerisinde yer alan yatırımcıların gerçekleştirdiği faaliyetlerin etki değerlendirmesini yapar ve bu konuda düzenlenen raporun bir örneğini Bakanlığa gönderir.

Yönetici şirket, her türlü hesap ve işlemlerini yıllık olarak müteakip yılın ocak ayında ve gerekli görülen hâllerde her zaman yeminli mali müşavire inceletir. Yeminli mali müşavir,

düzenlediği denetim raporunun birer örneğini yönetici şirkete ve Bakanlığa eşzamanlı olarak gönderir.

Yönetici şirketin görev ve sorumlulukları, teşkili, bütçesinin hazırlanması, gelirleri ve personel alımına ilişkin hususlar ile diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir.”

Endüstri bölgeleri; yatırım miktarı yüksek, alan ihtiyacı fazla ve ülkemizin dış ticaret açığını kapatmaya yönelik sanayi ürünlerinin üretilmesini hedefleyen yatırımların ihtiyaçlarını karşılayabilecek yeni bir sanayi bölgesi modelidir.

Filyos Endüstri Bölgesi için de geçerli olan “Yönetici Şirket” modeli ile özellikle Çin, Güney Kore, Malezya gibi ülkelerdeki başarılı sanayi bölgelerinin yönetimine benzer, tamamen özel sektör tarafından yönetilen profesyonel bir yapı geliştirilmiştir. Endüstri bölgelerinde yapı ruhsatı, yapı kullanma izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı gibi birçok izin ve ruhsatın Bakanlığımız tarafından verilebilmesi hususu, yatırımcının bürokratik süreçlerini hızlandırıp kolaylaştırmaktadır.

Endüstri Bölgeleri vasıtasıyla altyapısı hazır, yatırımcıların ihtiyaçlarını karşılayabilecek alanlar oluşturulması amaçlanmaktadır. Söz konusu bölgelerin yatırıma hazır hale gelmesi için gereken proje, etüt, inşaat vb. tüm harcamalar Yönetici Şirket tarafından karşılanacak olup, herhangi bir kamu harcaması yapılmayacaktır.

Filyos Endüstri Bölgesindeki yatırımcıların belirlenmesinde nihai karar verme yetkisi ise yalnızca Bakanlığımıza aittir. Nitekim Bakanlığımızca belirlenen yatırımcılara Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 49 yıllığına irtifak hakkı tesis edilecektir.

Bölgede tüm parsellerde faaliyete geçilmesi durumunda yaklaşık 10.000 kişilik yeni istihdam oluşması beklenilmektedir. Tam faaliyet durumunda Bölgenin 1,5 Milyar Dolarlık yatırım çekmesi, bu yatırımlar sayesinde yıllık 2 Milyar Dolarlık satış ve 750 Milyon Dolar tutarında ihracat gerçekleşmesi öngörülmektedir.

Cevap 6-7-8- Filyos Limanı Bakanlığımız sorumluluğunda olmayıp, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’nın görev ve faaliyet alanındadır. Bakanlığımız yalnızca, 01/06/2015 tarihli ve 29373 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 01/05/2015 tarihli ve 2015/7691 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ilan edilen ve Filyos Limanının geri sahasında yer alan 597 hektar büyüklüğündeki Filyos Endüstri Bölgesinden sorumludur.